

IZVJEŠTAJ O TURISTIČKOM PROMETU 01.01.-31.12.2020.G.

Analiza turističke sezone sadrži izvješća o turističkom prometu ostvarenom u razdoblju 01.01.-31.12.2020. godine u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Izvješća su izrađena na temelju podataka iz sustava eVisitor. Zbog metodologije rada sustava (razdoblja tijekom kojega se još vrši ažuriranje) postoji mogućnost manjih odstupanja u podacima iz prethodnog razdoblja.

Za istaknuti je da je turizam u 2020.godini obilježila pandemija virusa COVID-19 u cijelom svijetu te dovela do velikog pada turističkog prometa. No, unatoč najgorim predviđanjima tijekom proljeća, zbog povoljne epidemiološke situacije, u Hrvatskoj je turistička sezona ipak ostvarena i to sa rezultatima iznad očekivanja. Na žalost, u drugoj polovici kolovoza došlo je do pogoršanja situacije te je sezona gotovo u cijelosti izostala. Sveukupno, na području TZO Starigrad je ostvareno 259.663 komercijalnih noćenja što je 53% u odnosu na 2019.godinu. Od toga, 60% je ostvareno u Starigradu, 24% u Selinama te 16% u Tribnju, što je vidljivo u Tabeli 1.

Smještajni kapaciteti su smanjeni za 10% odnosno 960 postelja. To je manjim dijelom posljedica pandemije a većim rezultat izmjena u Zakonu o turističkoj pristojbi(NN52/19). Naime, stupanjem novog Zakona na snagu dolazi do uvođenja naplate TP i na pomoćne krevete. Pri tome je ustanovljeno da pomoćni kreveti, da bi se mogli nastaviti iznajmljivati, trebaju biti navedeni u Izreci Rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu koja izdaju Uredi državne uprave. Oni pomoćni kreveti koji su bili navedeni u obrazloženju Rješenja su automatski brisani iz evidencije sustava eVisitor.

Kako je nadležni Ured državne uprave Zadarske županije gotovo sva Rješenja posljednjih 10-ak godina izdavao na način da su pomoćni kreveti navođeni u obrazloženju a ne u Izreci Rješenja, značajan je broj izbrisanih pomoćnih kreveta. Određeni broj istih će se zasigurno vratiti u funkciju za što iznajmljivači moraju ishoditi izmjenu Rješenja, dok će dio izostati.

Tabela 1. KAPACITETI I NOĆENJA PO MJESTIMA 01.01.-31.12.2020.

MJESTO	KAPACITET	NOĆENJA	NOĆ 20/19	POPUNJENOST (u danima)	UČEŠĆE U KAP. %	UČEŠĆE U NOĆ. %
STARIGRAD	5.344	156.684	49	29	63	60
SELINE	1.975	61.655	59	31	23	24
TRIBANJ	1.204	41.324	64	34	14	16
UKUPNO	8.523	259.663	53	30	100	100

Izvor: eVisitor

Grafikon 1. Kapaciteti i ostvarena noćenja po mjestima 2020.g.

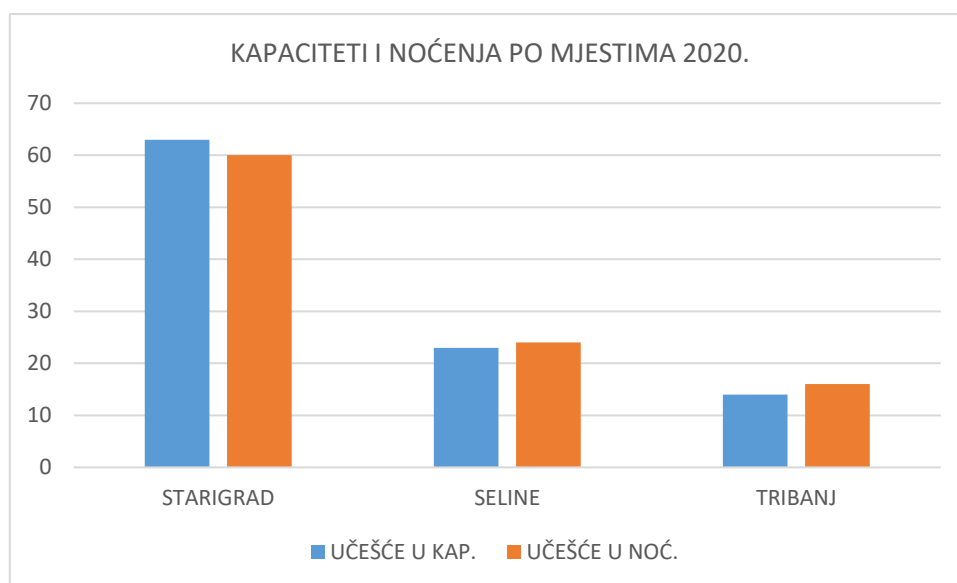

Tabela 2. donosi pregled registriranih kapaciteta i ostvarenih noćenja prema vrstama smještajnih kapaciteta u odnosu na prethodnu godinu. U svim vrstama smještajnih kapaciteta zabilježen je pad noćenja u odnosu na 2019. godinu kao posljedica pandemije COVID-19 virusa. Najveći pad noćenja od 74 % je zabilježen u hotelskom smještaju što je bilo i očekivano zbog traženja socijalne distance, pri čemu je iz istog razloga najmanji pad (32%) ostvaren u privatnom smještaju.

No, za istaknuti je dobre rezultate ostvarene u Bluesun hotelu Alan, najvećem hotelskom objektu u destinaciji. Naime, uz pandemiju koja je najviše naštetila većim hotelskim sustavima, ovdje je otežavajuća okolnost bila i činjenica da je hotel posljednje 3 godine poslovao isključivo sa TO Neilson iz Velike Britanije koji je morao u cijelosti otkazati sezonu. Kako hotel tijekom 3-godišnjeg razdoblja nije poslovao na otvorenom turističkom tržištu postojala je realna mogućnost da će ostati zatvoren cijelu godinu. Međutim, uprava je odlučila otvoriti hotel sredinom srpnja te je do kraja kolovoza, kada je ponovno pogoršana epidemiološka situacija u zemlji i svijetu, ostvario odlične rezultate u postojećim okolnostima.

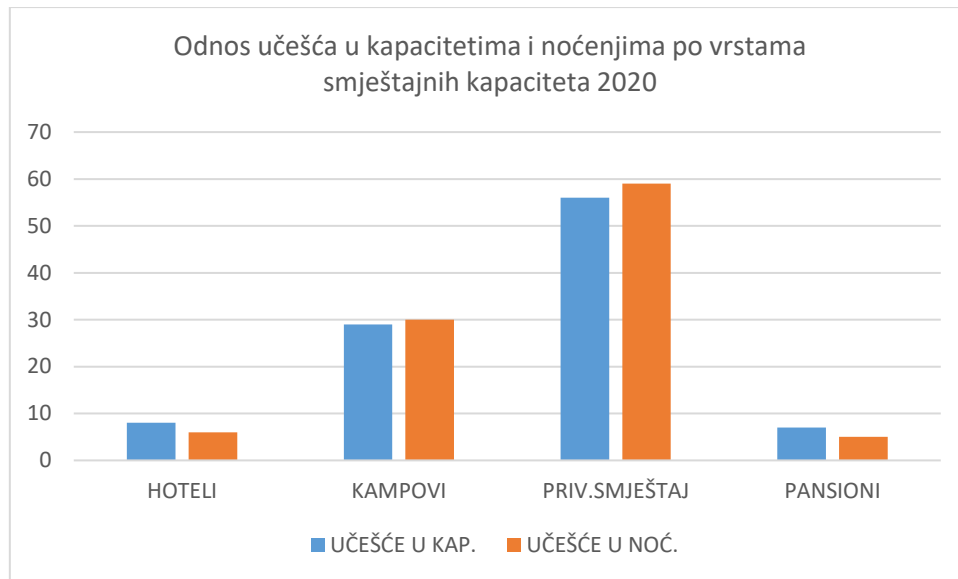
Tabela 2. KAPACITETI I NOĆENJA PO VRSTAMA SMJEŠTAJNIH KAPACITETA 01.01.-31.12.2020.

NAZIV	KAPACITET	NOĆENJA	NOĆ 20/19	POPUNJENOST	UČEŠĆE U UK. KAP %	UČEŠĆE U UK. NOĆ. %
HOTELI	667	17.012	26	25	8	6
KAMPOVI	2.514	77.207	45	30	29	30
PRIV.SMJEŠTAJ	4.735	152.451	68	32	56	59
PANSION	607	12.993	45	21	7	5
UKUPNO	8.523	259.663	53	30	100	100

Izvor: eVisitor

Grafikoni 2. i 3. donose pregled odnosa učešća u kapacitetima prema vrstama smještajnih kapaciteta 2020.godine u odnosu na 2019.g. gdje je vidljiva promjena kod svih kategorija izazvana pandemijom.

Grafikon 2. Kapaciteti i ostvarena noćenja po vrstama smještajnih kapaciteta 2020.g.

Grafikon 3. Kapaciteti i ostvarena noćenja po vrstama smještajnih kapaciteta 2019.g.

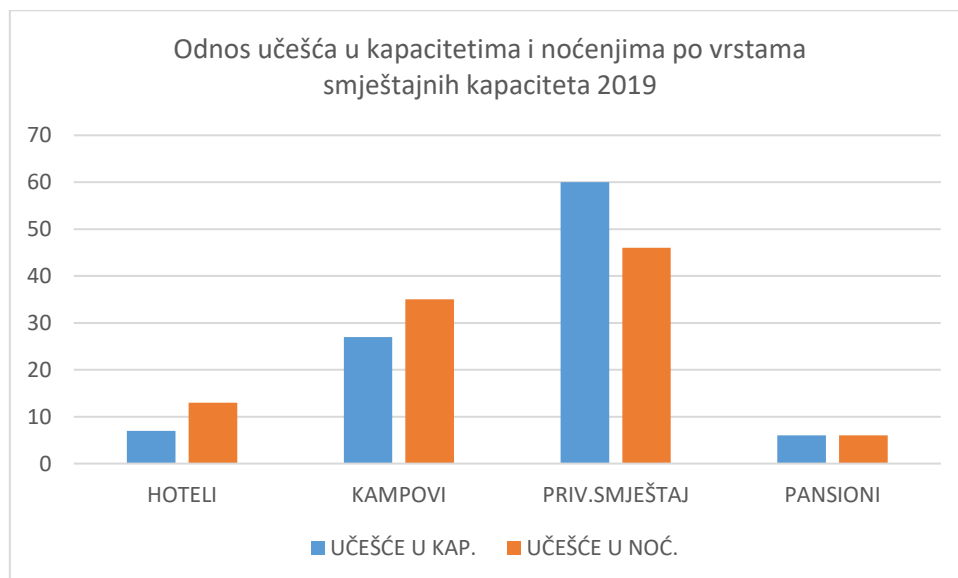

Tabela 3. u nastavku donosi pregled ostvarenih dolazaka i noćenja turista u komercijalnim i nekomercijalnim (kuće i stanovi za odmor) objektima. Tijekom 2020. godine u komercijalnim objektima je ostvareno 47 % manje noćenja u odnosu na 2019. godinu, dok je u kućama i stanovima za odmor (nekomercijalnim objektima) zabilježeno smanjenje noćenja od 29 %. Prosjek boravka u komercijalnom smještaju je iznosio 6 dana uz popunjenost kapaciteta od 30 dana, dok je u nekomercijalnom smještaju prosjek boravka iznosio 24 dana.

Tabela 3. KOMERCIJALNI I NEKOMERCIJALNI TURISTIČKI PROMET 01.01.-31.12.2020.

OBJEKT	DOLASCI		NOĆENJA		INDEKS		PROSJEČNA	PROSJEK
	2019	2020	2019	2020	DOL	NOĆ	POP. DANI	BORAVKA DANI
KOMERCIJALNI	89.529	44.442	489.643	259.663	50	53	30	6
NEKOMERCIJALNI	3.999	2.997	103.223	72.995	75	71		24
UKUPNO	93.528	47.439	592.866	332.618	50	56		7

Izvor: eVisitor

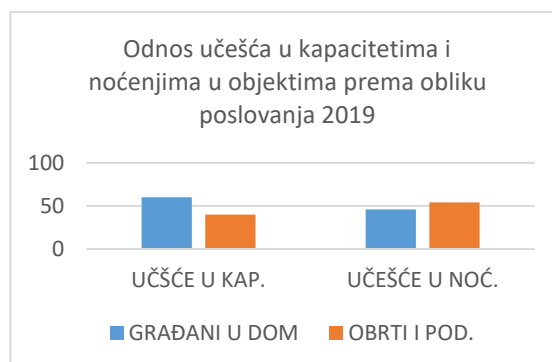
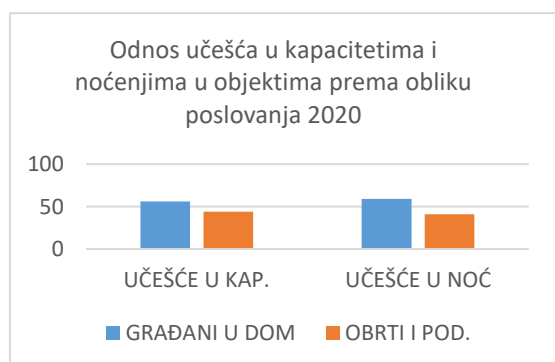
Tabela 4. prikazuje podatke o kapacitetima i ostvarenim noćenjima u objektima prema načinu poslovanja. Ističe se iznimno veliki broj objekata u domaćinstvu(93%) u odnosu na obrte i poduzeća(7%). Međutim, objekti koji posluju kao obrti i poduzeća, gdje se svrstavaju i hoteli, ostvaruju veći broj noćenja i bolju popunjenost što je kontinuirani i poznati trend na nacionalnoj razini. Iznimno, ove godine zbog pandemije COVID-19 virusa u objektima registriranim kao obrti i poduzeća, upravo zbog hotela je zabilježen značajno veći pad noćenja (60%) nego u objektima u domaćinstvu(32%).

Tabela 4. KAPACITETI I NOĆENJA PREMA OBLIKU POSLOVANJA 01.01.-31.12.2020.

NAZIV	OBJEKTI		KAPACITET		NOĆENJA		POPUNJENOST
	BROJ	UČEŠĆE %	BROJ	UČEŠĆE %	BROJ	UČEŠĆE %	
GRAĐANI U DOMAĆINSTVU	569	93	4.735	56	152.451	59	32
OBRTI I PODUZEĆA	45	7	3.788	44	107.212	41	28
UKUPNO	614	100	8.523	100	259.663	100	

Izvor: eVisitor

Grafikon 4. Turistički promet prema obliku poslovanja 2020. i 2019.g.

U tabeli 5. je prikazan ostvareni turistički promet po državama 2020. godine u usporedbi sa 2019. godinom. Najviše noćenja ostvarili su turisti iz Njemačke, Slovenije, Poljske i Češke. To su naša tradicionalna tržišta i autodestinacije, što je ove godine, u nedostatku avionskog prometa i epidemioloških mjera uslijed pandemije, bilo presudno za odvijanje turističke sezone.

Najveći pad turističkog prometa je ostvaren iz Velike Britanije. Britanski turisti su posljednjih nekoliko godina zauzimali visoko mjesto u turističkom prometu destinacije slijedom suradnje Bluesun Hotela Alan sa TA Neilson. No, zbog epidemije i ukidanja zračnog prometa suradnja je ove godine morala biti otkazana što je dovelo do drastičnog smanjenja dolazaka turista iz ove zemlje. Nadalje, značajan je pad noćenja turista iz Nizozemske, zemlje koja je na vrhuncu sezone stavila Hrvatsku na crvenu listu zemalja u koje se ne preporučuje putovati što je dovelo do masovnog otkazivanja rezervacija i naglog odlaska turista koji su već boravili u destinaciji.

Kod svih stranih zemalja je došlo do pada ostvarenih noćenja, ali je isti najmanji kod Slovenije(10%) i Poljske(15%). Sveukupno, strani turisti ostvarili su 479.124 noćenja ili 81 % od ukupnog broja ostvarenih noćenja dok su domaći turisti ostvarili 113.742 noćenja ili 19%.

Tabela 5. DOLASCI I NOĆENJA PO DRŽAVAMA 01.01.-31.12.2020. / 2019.

Država	Dolasci 2020.	Dolasci 2019.	Indeks dolasci	Noćenja 2020.	Noćenja 2019.	Indeks noćenja
Hrvatska	9,297	9,654	96.30	87,906	113,742	77.00
Njemačka	9,517	19,020	50.00	68,855	107,778	64.00
Slovenija	8,072	9,035	89.00	52,096	57,468	90.00
Poljska	6,239	7,385	84.00	40,008	46,699	85.00
Češka	5,118	6,274	81.00	31,603	40,760	77.00
Austrija	1,869	5,190	36.00	11,054	26,782	41.00
Slovačka	1,425	3,825	37.00	9,070	24,733	37.00
Mađarska	1,206	3,364	36.00	6,723	16,781	40.00
Bosna i Hercegovina	606	2,090	29.00	4,804	13,679	35.00
Nizozemska	554	3,952	14.00	2,894	19,589	14.00
Italija	421	2,636	16.00	2,171	10,944	19.00
Francuska	518	2,729	19.00	2,098	7,922	26.00
Švicarska	380	1,711	22.00	1,979	4,891	40.00
Ukrajina	333	507	65.00	1,850	2,834	65.00
Belgija	390	1,152	33.00	1,674	4,779	35.00
Srbija	127	342	37.00	1,257	3,344	37.00
Rumunjska	218	320	68.00	1,106	1,747	63.00
Ujedinjena Kraljevina	166	8,098	2.00	733	64,170	1.00
Rusija	84	302	27.00	550	1,824	30.00
Švedska	78	786	10.00	498	4,167	12.00

Litva	103	737	14.00	628	3,202	19.00
SAD	146	649	22.00	514	1,700	30.00
Danska	67	299	22.00	359	1,509	24.00
Ostale euro zemlje	58	48	120.00	252	612	41.00
Ostale zemlje Amerike	25	33	75.00	164	130	126.00
Makedonija	55	446	12.00	154	914	17.00
Turska	23	65	35.00	128	177	72.00
Španjolska	17	100	17.00	122	328	184.00
Ostale azijske zemlje	4	276	1.00	118	1,864	6.00
Bugarska	19	74	25.00	97	268	36.00
Ost. zemlje Oceanije	24	65	36.00	91	222	40.00
Norveška	20	271	7.00	91	780	11.00
Ostale afričke zemlje	15	61	24.00	79	406	19.00
Luksemburg	148	436	88.00	501	1,480	33.00
Kanada	17	256	6.00	58	1,719	3.00
Bjelorusija	9	213	4.00	41	875	4.00
Irska	14	382	3.00	38	805	5.00
Finska	4	161	2.00	38	302	12.00
Australija	13	82	15.00	36	160	22.00
Novi Zeland	6	62	9.00	32	221	14.00
Portugal	6	71	8.00	31	103	30.00
Koreja, Republika	23	280	6.00	112	321	35.00
Kina	5	89	5.00	5	135	4.00
Strani turisti:	38,142	83,874	45.00	244,712	479,124	51.00
Domaći turisti:	9,297	9,654	96.00	87,906	113,742	77.00
UKUPNO:	47,439	93,528	50.00	332,618	592,866	56.00

Izvor: eVisitor

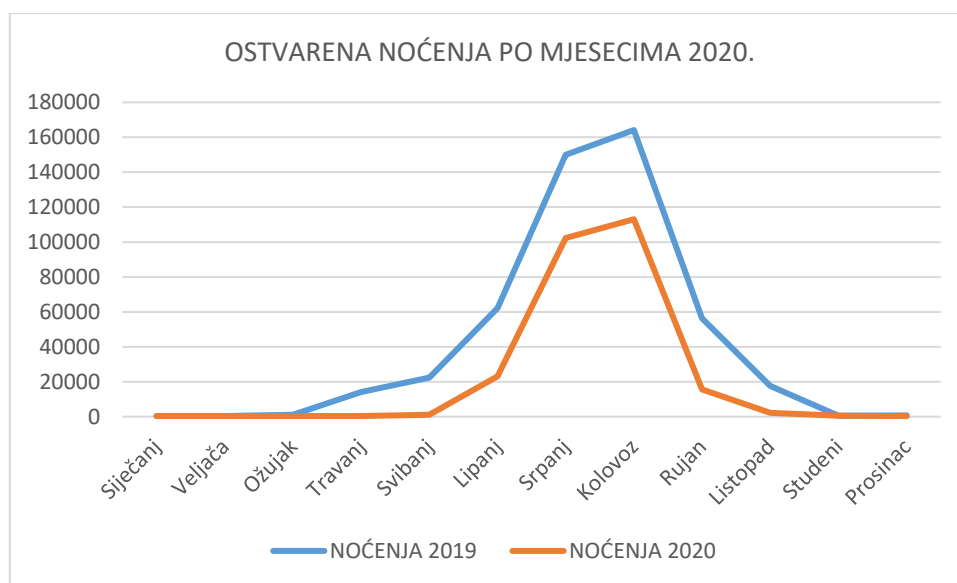
U Tabeli 6. je prikazan turistički promet po mjesecima gdje je vidljivo drastično smanjenje turističkog prometa tijekom travnja i svibnja kada zbog epidemije COVID-19 turistička putovanja nisu bila moguća. U lipnju je došlo do poboljšanja te je tijekom srpnja i kolovoza ostvaren turistički promet veći od očekivanja. Na žalost, već krajem kolovoza je došlo do laganog pogoršanja epidemiološke situacije zbog čega je većina europskih zemalja stavila Hrvatsku na crvenu listu te je sezona naglo prekinuta. Sveukupno je ostvareno 53% turističkog prometa u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 6. TURISTIČKI PROMET PO MJESECIMA 2020./2019.

Datum	Dolasci 2019.	Dolasci 2020.	Indeks dolasci	Noćenja 2019.	Noćenja 2020.	Indeks noćenja
Siječanj	73	125	171.00	303	401	132.00
Veljača	87	119	136.00	420	452	107.00
Ožujak	352	79	22.00	1,048	442	42.00
Travanj	4,805	9	0.00	14,031	359	2.55
Svibanj	7,135	431	6.00	22,374	1,043	4.70
Lipanj	13,057	6,055	46.00	62,130	23,154	37.00
Srpanj	23,388	16,737	71.00	149,931	102,263	68.00
Kolovoz	25,684	17,476	68.00	164,143	113,076	69.00
Rujan	10,728	2,616	24.00	56,373	15,560	28.00
Listopad	3,974	595	15.00	17,672	2,151	12.00
Studen	90	153	170.00	553	472	85.00
Prosinac	156	47	30.00	665	290	44.00
UKUPNO	89,529	44,442	50.00	489,643	259,663	53.00

Izvor: eVisitor

Grafikon 4. Ostvarena noćenja po mjesecima 2020.g. u odnosu na 2019.g.

ZAKLJUČAK:

Zbog pandemije COVID-19 u tekućoj godini je došlo do značajnog pada turističkog prometa te je ostvareno 53% prošlogodišnjih noćenja. No, kako se tijekom proljeća činilo da će turistički promet gotovo u cijelosti izostati, ostvarenje je iznad očekivanja. U novonastalim uvjetima najotpornijima su se pokazale tradicionalne, autodestinacije, dok je kod udaljenijih tržišta ovisnih o avioprometu došlo do drastičnog pada. Neizvjesnost zbog trajanje epidemije se nastavlja ali se u 2021.g. ipak očekuje poboljšanje situacije a time i određeni porast turističkog prometa u odnosu na 2020.godinu.